

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ

ପ୍ରଶାସନିକ ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରତିଟି ରାଜ୍ୟକୁ କେତୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାର ଜିଲ୍ଲା ସଂଖ୍ୟା

ଆମ ଓଡ଼ିଶା

୩୦ । ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଶାସନିକ ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି **ଜିଲ୍ଲାପାଳ** । ଭାରତରେ ଏହି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପଦବୀ ଓପାରେନ୍ ହେଷ୍ଟିଙ୍ଗସ୍ କ୍ଲାର୍କ ୧୭୭୨ ମସିହାରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ବ୍ରିଟିଶ୍ ଶାସନ ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟଥିଲା । ଗୋଟିଏ ହେଲା, ‘କଲେକ୍ଟର’ ଭାବରେ ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିବା ଓ ଅନ୍ୟଟି ହେଲା, ‘ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍’ ଭାବରେ ମୋକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରିବା । ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର କ୍ଷମତାର ପରିସର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ଭାରତ ଏକ ଜନମଙ୍ଗଳକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ଦେଶର ବିକାଶ ତଥା ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ପୂରଣ ସଂପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ଭୂମିକାର ଗୁରୁତ୍ୱ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ବହୁଗୁଣିତ ହୋଇଗଲା ।

ଜିଲ୍ଲାର ଉନ୍ନୟନ ବା ବିକାଶ ସହିତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ । ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଜିଲ୍ଲାର ଉନ୍ନୟନ କଥା ଚିନ୍ତା କରାଯାଇପାରେ ନାହିଁ ।

ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (କଲେକ୍ଟରେଟ୍) ଜିଲ୍ଲାର ସଦର ମହକୁମାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ହେଉଛନ୍ତି ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀ ।

ପ୍ରଶାସନିକ ସୁବିଧା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାକୁ କେତେଗୋଟି ଉପଖଣ୍ଡ (ସବ୍-ଡିଭିଜନ) ଓ ପ୍ରତି ଉପଖଣ୍ଡକୁ କେତେଗୋଟି ତହସିଲରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରତିଟି ତହସିଲ ଶତାଧିକ ଗ୍ରାମକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଜିଲ୍ଲାର ସଦର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ପ୍ରଶାସନିକ ସହାୟତା ଦେବାପାଇଁ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଓ ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ ଓ ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟରମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଛନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ପ୍ରତି ଉପଖଣ୍ଡରେ ଜଣେ ‘ଉପଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ’ (ସବ୍-କଲେକ୍ଟର) ଓ ତହସିଲ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଜଣେ ‘ତହସିଲଦାର’ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଛନ୍ତି । ସବ୍-କଲେକ୍ଟର ମୁଖ୍ୟତଃ ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ ଓ ଜମିଜମା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇ ।

ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପଦରେ ଜଣେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା (ଆଇ.ଏ.ଏସ୍) ଅଧିକାରୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଅଛି ।

ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ :

ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାରି ପ୍ରକାରର; ଯଥା -

- (୧) ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ଓ ଜମିଜମା ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ
- (୨) ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ଓ ଆଇନ୍-ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ
- (୩) ଉନ୍ନୟନ ବା ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ
- (୪) ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ

୧) ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ଓ ଜମିଜମା ସଂପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ :

ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲା ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ । ଉପଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଓ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟର ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ ଜମିଜମା ସଂପର୍କିତ କାଗଜପତ୍ରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ଭୂ-ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସୁପରିଚାଳନା, କୃଷିର ବିକାଶ ତଥା ଚାଷୀମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା, ଜମି-ଅଧିଗ୍ରହଣ (Land Acquisition) ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର । ବନ୍ୟା, ମରୁଡ଼ି ଯୋଗୁଁ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବିହତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତି । ଜମିଜମା ସଂପର୍କିତ କେତେକ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ମଧ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳ କରନ୍ତି ।

(୨) ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ଓ ଆଇନ୍ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ :

ଜିଲ୍ଲାରେ ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ଦାୟିତ୍ୱ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର । ଜିଲ୍ଲା ଆରକ୍ଷା ଅଧିକ (ପୋଲିସ୍ ସୁପରିଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ) ଓ ତାଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ବଜାୟ ରଖନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ନିଜେ ଜଣେ ‘କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍’ (Executive Magistrate) । ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ଭଙ୍ଗର ଆଶଙ୍କା ଥିଲେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସେଠାରେ ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ଅବସ୍ଥା ସମ୍ଭାଳି ନିଅନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ପୋଲିସ୍ ଆଇନ୍ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ କିଛିଟା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି । ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ କାରାଗାର ଓ ଉପ-କାରାଗାରଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ପରିଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ତଦାରଖ କରନ୍ତି । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ ଜିଲ୍ଲାର ମାସିକ ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କିତ ରିପୋର୍ଟ ବା ବିବରଣୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିୟମିତଭାବେ ପଠାନ୍ତି ।

(୩) ବିକାଶ ବା ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ :

ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କର ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ବାସଗୃହ, ରାଷ୍ଟ୍ରାଢ୍ୟାଟ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତୀକରଣ, କର୍ମ ନିୟୁକ୍ତି ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱରେ ସଂପାଦିତ ହୁଏ । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ହାତରେ ନ୍ୟସ୍ତ । ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଆଗେଇ ନେବାପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ।

ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଡି:ଆର:ଡି:ଏ)ର “ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ” ଭାବରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସମଗ୍ର ଜିଲ୍ଲାରେ ସମସ୍ତ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରନ୍ତି । ମଣ୍ଡଳ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ (ବି.ଡି.ଓ)ମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମତେ କଲ୍ ବା ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସମସ୍ତ ବିକାଶମୂଳକ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ସଫଳ ରୂପାୟନ ଦାୟିତ୍ୱ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ।

(୪) ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ :

ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚିତ ହେଉଛି ।

- (କ) ନିଜ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଲୋକସଭା ଓ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାର ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅଫିସର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଓ ନିର୍ବାଚନ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲାର ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।
- (ଖ) ଜିଲ୍ଲାପାଳ ହେଉଛନ୍ତି ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ମୁଖ୍ୟ ଜନଗଣନା ଅଧିକାରୀ ।
- (ଗ) ଜିଲ୍ଲାପାଳ ହେଉଛନ୍ତି ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରୋଟୋକଲ୍ ଅଧିକାରୀ ।
- (ଘ) ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜିଲ୍ଲାର ପୌରାଞ୍ଚଳ ଓ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଦାରଖ କରନ୍ତି ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅବଗତ କରାନ୍ତି । ପୌର ପରିଷଦ ଭଙ୍ଗ କରାଗଲେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପୌର ପରିଷଦର ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହନ୍ତି ।
- (ଙ) ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜନସାଧାରଣ ଓ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗସୂତ୍ର ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ।
- (ଚ) ଲୋକସମ୍ପର୍କ ତଥା ସମ୍ବାଦ ସରବରାହ ଓ ପରିବେଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।
- (ଛ) ଦୈବୀ-ଦୁର୍ବିପାକ ତଥା ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ।

ସେତେବେଳେ ଆପତକାଳୀନ ସାହାଯ୍ୟ (ରିଲିଫ୍) ବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ସଂପାଦିତ ହୁଏ ।

- (କ) ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବିଭିନ୍ନ ସଭାସମିତି, ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ମେଳା ଓ ମହୋତ୍ସବରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଥାଆନ୍ତି ।
- (ଝ) ଜିଲ୍ଲାରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ‘ଯୋଗାଣ’ ତଥା ‘ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ସୁସମ ବଣ୍ଟନ’ ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ।
- (ଞ) ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା (Civil Defence) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱାଧୀନ ।
- (ଟ) ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଉପୁଜୁଥିବା ପରିବେଶ ତଥା ବିପ୍ଳାପନ ଓ ଅଇଥାନ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଆଶୁ ସମାଧାନ ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ।
- (ଠ) ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ, ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ, ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ନିର୍ମୂଳ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଯୋଜନା, ସ୍ୱ-ରୋଜଗାର ଯୋଜନା, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଡ଼କ ଯୋଜନା, ଭାରତ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା, ବିଜୁ କେ.ବି.କେ ଯୋଜନା, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମୀଣ ଯୋଜନା, ମଧୁବାବୁ ପେନ୍‌ସନ୍ ଯୋଜନା ଆଦି କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ସମସ୍ତ ଜନହିତକର ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ ଦାୟିତ୍ୱ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ହାତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ।

ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ଭୂମିକା :

ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ଆଲୋଚନାରୁ ଏହା ପ୍ରତୀକ୍ଷ୍ୟମାନ ହୁଏ ଯେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର “ଚକ୍ଷୁ, କର୍ଣ୍ଣ ଓ ନାସା” ସଦୃଶ । ସେ କେବଳ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ନୁହନ୍ତି; ସେ ମଧ୍ୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜଣେ ‘ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସେବା-ପ୍ରଦାନକାରୀ ପଦାଧିକାରୀ (Service Provider)’ । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବସ୍ତୁତଃ ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତ ପଦାଧିକାରୀ । ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା, କର୍ମ ତତ୍ପରତା, କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା, ଅଧିବସାୟ,

ଜନ-ସଂପୃକ୍ତି ତଥା ଜନ ସହଯୋଗ ଓ ନିଜର ସେବା-ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନେ ସଫଳତାର ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବେ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ତୁମପାଇଁ କାମ :

୧ । ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକ ସପ୍ତାହ ଧରି ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଅଛ । ସେଥିପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅନୁମତି ପାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖ ।

୨ । ନିଜ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ନାମ ଲେଖ ।

ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା : (District Rural Development Agency) (DRDA)

ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଓ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ହେଉଛି ଗ୍ରାମୀଣ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୂଳମନ୍ତ୍ର । ବିଭିନ୍ନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନା ସମ୍ବଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ସୃଷ୍ଟି । ୧୯୮୦ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୧ ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ଏକ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ସଂସ୍ଥା । ଏହାର ନିଜର ପରିଚାଳନା ସମିତି ଅଛି । ଭାରତୀୟ ସମିତି ପଞ୍ଜିକରଣ ଆଇନ, ୧୯୬୦ (Indian Societies Registration Act, 1960) ଅନୁସାରେ ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପଞ୍ଜିକୃତ । ପୂର୍ବରୁ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ସଂସ୍ଥାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ୧୯୯୩ ମସିହାର ୭୩ତମ ସମିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ (ଚେୟାରମ୍ୟାନ) ଏହି ସଂସ୍ଥାର ପରିଚାଳନା ସମିତି (Governing Body)ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ରହିଛନ୍ତି ଓ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (Chief Executive Officer) ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ଗଠନ :-

ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ । ଏହି ସଂସ୍ଥାର ପରିଚାଳନା ସମିତିର ଅନ୍ୟ ସଭ୍ୟମାନେ ହେଲେ :-

(କ) ସେହି ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ସାଂସଦ ଓ ବିଧାୟକ ।

(ଖ) ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ଏକ-ତୃତୀୟାଂଶ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନିଜ ନାମର ବର୍ଷମାଳା ଅନୁସାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେବ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ମହିଳା, ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ସଭ୍ୟ ରହିବେ ।

(ଗ) ଅନ୍ୟ ସଭ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିବେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସମବାୟ କେନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକାରୀ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିନିଧି, ଜିଲ୍ଲାର ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମୀଣ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି, ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ମଙ୍ଗଳ ଅଧିକାରୀ, ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା (N.G.O)ମାନଙ୍କର ଦୁଇଜଣ ପ୍ରତିନିଧି, ଖଦୀ ଓ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ସଂସ୍ଥାର ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ।

ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରକଳ୍ପ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ-ଡାଇରେକ୍ଟର) ଏହି ପରିଚଳନା ସମିତିର ସଦସ୍ୟ-ସଚିବ (Member-Secretary) ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଏହି ସଂସ୍ଥାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତଥା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :-

- ୧) ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ମହାଲୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ମଣ୍ଡଳ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ (ବି.ଡି.ଓ)ଙ୍କ ସହାୟତାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ନିୟମାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା ।
- ୨) ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ତଥା ଜାତୀୟକରଣ ବ୍ୟାଙ୍କ, ବିଭିନ୍ନ ନିଗମମାନଙ୍କ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ତଥା ସହଯୋଗ ରକ୍ଷାକରି ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ପରୋକ୍ଷଭାବରେ ଉପକୃତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ କରାଇବା ।
- ୩) ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ସଫଳତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା ଓ ସେଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା (Liasioning) କରିବା ।

୪) ସରକାରୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗ୍ରାମର ଦରିଦ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ଭାଗୀଦାର କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବା ।

୫) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଓ ବିକାଶ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରିବା ।

୬) ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ପ୍ରସ୍ତୁତି ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ତପ୍ତରତାର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ।

୭) ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରଗତି (Progress)କୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଓ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗର ଲୋକମାନେ କିପରି ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି, ତାହା ପୁନଃ ନିରୀକ୍ଷା କରିବା ।

ସଂସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା :

(Office Management)

ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାତଗୋଟି ଶାଖା ବା ଅନୁବିଭାଗ (Sections) ରହିଛି, ଯଥା :-

- ୧) ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଶାଖା (Self-Employment Section)
- ୨) କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଶାଖା (Wage Employment Section)
- ୩) ମହିଳା ଶାଖା (Women Section)
- ୪) ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଶାଖା (Engineering Section)
- ୫) ହିସାବ ରକ୍ଷକ ଶାଖା (Accounts Section)
- ୬) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଶାଖା (Monitoring & Evaluation Section)
- ୭) ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଶାଖା (General Administration Section)

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତିଟି ଶାଖା ବା ଅନୁବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଜଣେ ଜଣେ ‘ସହକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ’ (Assistant Project Director/Officer) ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (Project Director) ଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଓ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାନ୍ତି । ସେମାନେ ସଂସ୍ଥାର ପରିଚାଳନା ସମିତି ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ।

ତୁମପାଇଁ କାମ :

ତୁମ ଅଞ୍ଚଳର ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ କେଉଁ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଅଛି ଲେଖ ।

ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ଭୂମିକା :-

ଏହି ସଂସ୍ଥା ଏକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା ନୁହେଁ । ଏହି ସଂସ୍ଥା ନିଜେ କୌଣସି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଏ ନାହିଁ । ଅପର ପକ୍ଷରେ ବିଭିନ୍ନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ କିପରି ସୁଚାରୁ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କିପରି ସୁ-ସଂପର୍କ ଓ ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିବ, ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାପାଇଁ ମିଳିଥିବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଓ ଅନୁଦାନର କିପରି ସର୍ବ-ଉପଯୋଗ ହେବ ଏବଂ ସେଥିରେ କିପରି ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ରକ୍ଷା

କରାଯାଇପାରିବ, ସର୍ବୋପରି ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ ଯୋଜନା ସଂପର୍କରେ ଅଧିକ ସଚେତନତା କିପରି ସୃଷ୍ଟି କରିହେବ, ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ।

ସର୍ବଶେଷରେ, ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଏକ ଦକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସଠିକ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ କର୍ମ-ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ବିନା କୌଣସି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନା ସଫଳତା ପାଏନାହିଁ । ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶ ମୂଳକ ତଥା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର ସଫଳତା ଦିଗରେ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ଭୂମିକା ବିଶେଷଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଆମେ କ’ଣ ଶିଖିଲେ :

- ୧. ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ।
- ୨. ସେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।
- ୩. ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଭୂରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ, ଜମିଜମା କାର୍ଯ୍ୟ, ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା, ଆଇନର ସୁରକ୍ଷା, ଉନ୍ନୟନ ବା ବିକାଶ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି କରିଥାନ୍ତି ।
- ୪. ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ବିଭିନ୍ନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନା ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ।

ଜାଣିବା କଥା

ପୋଲିସ୍ କମିଶନରେଟ୍ :

ଯେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ପୋଲିସ୍ କମିଶନରେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲୁ ରହିଛି, ସେଠାରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପୋଲିସ୍ କମିଶନରେଟ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ।

୧ । ଉପଖଣ୍ଡ :- ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲାକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେତେଗୋଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ **ଉପଖଣ୍ଡ (Sub-Division)** କୁହାଯାଏ ।

୨ । ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା :- ଆଇ.ଏ.ଏସ୍ ଓ ଆଇ.ପି.ଏସ୍.କୁ **ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା** କୁହାଯାଏ । ଏହି ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଲାଗି ସାରା ଭାରତ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥା ଯଥା : କେନ୍ଦ୍ର ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ (U.P.S.C) ଦ୍ୱାରା ଚୟନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ।

୩ । ଆରକ୍ଷୀ ଅଧିକାରୀ :- ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୋଲିସ୍ ଅଧିକାରୀକୁ **ଆରକ୍ଷୀ ଅଧିକାରୀ (Superintendent of Police)** କୁହାଯାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୧୦୦ଟି ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

- (କ) ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- (ଖ) ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଭୂମିକା ବୁଝାଇ ଲେଖ ।
- (ଗ) ଆଇନ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଭୂମିକା କ'ଣ ? ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।
- (ଘ) ଦୈବୀ-ଦୁର୍ବପାକ ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ?
- (ଙ) ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

୨ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ ।

- (କ) ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଶାସନିକ ମୁଖ୍ୟ କିଏ ?
- (ଖ) ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର “ଚକ୍ଷୁ, କର୍ଣ୍ଣ ଓ ନାସା” ବୋଲି କହନ୍ତି କାହିଁକି ?
- (ଗ) ଜିଲ୍ଲାପାଳ କାହା ସାହାଯ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ?
- (ଘ) ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ କାହିଁକି ‘କଲେକ୍ଟର’ କୁହାଯାଏ ?
- (ଙ) ‘କଲେକ୍ଟର’ (ଜିଲ୍ଲାପାଳ) ପଦବୀ କେବେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ?

୩ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୨୫ଟି ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

- (କ) ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ?
- (ଖ) ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ଗଠନ କିପରି ହୁଏ ?
- (ଗ) ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା କାହିଁକି ଗଠିତ ହେଲା ?
- (ଘ) ଗ୍ରାମୀଣ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣରେ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ଭୂମିକା କ'ଣ ?
- (ଙ) ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ଓ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ କ'ଣ ?
- (ଚ) ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ କିଏ ?
- (ଛ) ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାରେ କେତେଗୋଟି ଅନୁବିଭାଗ ରହିଛି ? ସେଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।
- (ଜ) ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ସଦସ୍ୟ-ସଚିବ କିଏ ?

୪ । କ’ ସ୍ତମ୍ଭ ସହିତ ଖ’ ସ୍ତମ୍ଭର ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ମେଳାଅ ।

‘କ’ ସ୍ତମ୍ଭ	‘ଖ’ ସ୍ତମ୍ଭ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପଦବୀ	ଜନହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ
ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା	ଆରକ୍ଷୀ ଅଧୀକ୍ଷକ
ରିଲିଫ୍ ବଣ୍ଟନ	ଓ୍ଵାରେନ୍ ହେଷ୍ଟିଙ୍ଗ୍ସ
ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୋଲିସ୍ ଅଧିକାରୀ	ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ

